

BAGDEBI

Śrī L^o N. Deb.
M. R. A., S., M. B. D. M.,
Kabyabinode
Jubaraḥ of Tekkali.

ବାଣଭଦ୍ରା

ଟିକିଲି ଯୁବରାଜ

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଦେବ,

କାବ୍ୟବିନୋଦ,

M.R.A.S, M.B.D.M

ବିରଚିତ

(ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ)

**SRI SRI L. N. DEB, KABYABINODE,
M.R.A.S., M.B.D.M.**

Jubraj of Tekkali.

AN ODE
on
"Goddess of Learning"
is
RESPECTFULLY DEDICATED
to

His Excellency the Right Hon:
Viscount Goschen of Hawkhurst
G. C. I. E., G. B. E., V D.
Governor of Madras.

as an humble token of

the author's loyalty

to

THE BRITISH THRONE

—:O:—

ବାଗବତକା

•*•

ବନେ ଭଗବାନ ମାତଃ ସୁଜ୍ଞାନ ଦାୟିନୀ !
ବହୁମୟି ଦେବି ବିଶ୍ଵ ମଣ୍ଡଳ ବାସିନୀ !

—*—

ଅଜ୍ଞାନତା ଅନ୍ଧକାର ବନାଗନେ ଭବ ।
ଅପାର ମହିମା ମାତଃ କରେ ଅନୁଭବ ॥

—*•—

ଯାହା ପ୍ରତି ନାହିଁ ଦେବି ତୁମ୍ଭର କରୁଣା ।
ମାନବ ସମାଜେ ତାର ମାନ ଖ୍ୟାତି ଉତ୍ଥାପନ ॥

—*•—

ଲବ ମାତଃ ଜନନୀୟେ ଭବ କୃପା ଲଭ ।
ମୂର୍ଖ ମୂଢ଼ ସଦୃଶରେ ପଦ ଲଭେ କବି ॥

ବାଗ୍‌ଦେଶ

ଅଦୁଲ ଅମର ନାମା ଜଗତ ବିଦତ ।
କବି ଗୁରୁ କାଳଦୃଷ ହେଲେ ସମ୍ମାନିତ ॥

—*—

ଯାହାଙ୍କ ବିଦେଶେ ଦେଶେ ପୁଣ୍ୟମୟ ନାମ ।
କରନ୍ତି ଶାଶ୍ଵତ ଶୁଭ ସୁପବିତ୍ର ଆମ ॥

—*—

ଜୟଦେବ କବିବରଗଣ ହୃଦହାର ।
ରଖି ଯାଇଛନ୍ତି ଏଥୁ ଅକ୍ଷୟ ଭଣ୍ଡାର ॥

—*—

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ସିଂହ ସାମନ୍ତ ଆବର ।
ବଳଦେବ କବିସୂର୍ଯ୍ୟ କବି ଧରନ୍ଧର ॥

—*—

ଉତ୍କଳ ଜନନୀଙ୍କର ଶାଶ୍ଵତ ପ୍ରଣୟ ।
ସୁଭାଜିନ ମାତୃଭାଷା ପଦ୍ମଶାଖୟ ॥

ଅନ୍ଧା ଅମରଧାମ୍ନେ ଦେବ ସମାଜରେ ।
ସାହାଜୀ ଅସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଗୌରବରେ ॥

—*—

ସେ ଅମର କବିବର ଉପରନ୍ତରଞ୍ଜ ।
ସାମନ୍ତସ୍ୱିକାର ଆଦି କବିକୁଳ କଞ୍ଜ ॥

—*—

ବାସର ନାୟକ ଭକ୍ତ ହୃଦୟ ମୋହନ ।
ଜଗନ୍ନାଥ ବଳରାମ ଯେ କବି କେତନ ॥

—*—

ଫକୀରମୋହନ ଆଦି କବିକୁଳ ମଣି ।
ତବ କୃପା ବଳେ ହେଲେ ବିଶ୍ୱାସ ଧରଣୀ ॥

—*—

ମାତଃ ତବ କୃପାମୟ କଟାକ୍ଷକୁ ଲଭୁ ।
ଏଉଁହଲଦେଶେ ଦେବି ହେଲେ କେତେ କହି ॥

ବାଗ୍‌ଦେଶୀ

କବିତା କୁସୁମ ଦାମ ଗୁଥୁ ସଂହତରେ !

କରାଇ ଅଛନ୍ତି ପୁଣି ସୌରର ଦେଶରେ

—*—

ଭରତ ରଚନା କାଳେ ବ୍ୟାସଙ୍କ ବଦନ,

କବିତା ସ୍ବରୂପା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣା ତବ ଜନ ।

—*—

ଭକ୍ତ କବି ଜନଙ୍କର ଶ୍ରୀମୁଖ ସାରସ ।

ତୁମ୍ଭର ପ୍ରସାଦ ହେତୁ ଲଭଇ ହରଷ ।

—*—

ବିଷୟ ବିଧାନ ନିଦାନି ମାତଃ ଶଶିଦାସୀ ।

ବିକିତେ ପାଳନ କର କରୁଣା ପ୍ରକାଶି ॥

—*—

ତବ ଅନୁକମ୍ପା ବିକଳ ମାନବ ନରହ !

ନ ରହଇ ନିଷଂସୟ ଅବର ମୈତ୍ର ॥

ବାଗ୍‌ଦେଶ

ଏହେତୁ ଗୋ ବାଣୀ ଦେବି ଉପାସନା ତବ ।
କରବାରେ ନିରନ୍ତର ନୟନ ମାନବ ॥

—•*•—

ବିଶୁଦ୍ଧ ଚରଣ ତବ ଏ ରବେ ପୂର୍ବତ ।
ନିଶ୍ଚୟ ଏ କଥା ଅଛି ମାନବେ ବିଦିତ ॥

—•*•—

ତବ ଉପାସନା ଶୂନ୍ୟ ଜନ ଏ ସଂସାରେ ।
ଅପଦସ୍ଥ, ଅବିଦିତ ଜଗତେ, ସଂସାରେ ॥

—•*•—

ତୁମ୍ଭର ସେବାରେ ଲଭ ଦେଶର ଭୁବି ।
ଅନ୍ୟଥା ମୋତନ ବସ୍ତୁ ଏହାର ବୁର୍ବି ॥

—•*•—

ସୂକ୍ଷ୍ମରେ ପ୍ରବଚନ ସେବେରୂପ ଭାଷା ।
କେବା ତୁମ୍ଭ ବିଭୁଷଣ କେବା ଅପଭାଷା ॥

ନବ କସଳୟ ଭୁଲ ଯୋଗେ ଖୋଜିମାନ ।

ବସନ୍ତ ସମ୍ରାଟ ରୁର ଚୈବକ ଅସ୍ଥାନ ॥

—*—

ସୁରସେବ୍ୟ ସମୁଦ୍ଧଳ ସୁମନ ସଞ୍ଜଳ ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ବନରାଜ ଯହିଁ ନହିଁ ଠୁଲ ॥

—*—

ରଞ୍ଜିତ ବବିଧ ଧାରୁ ଅଗ୍ରଦେଶ ଚୁଲ ।

ଗିରମାଳା ସିଦ୍ଧାଶ୍ରମ ସେ ସ୍ଥାନ ସଞ୍ଜଳ ॥

—*—

ମୁକୁତା ମାଳିକା ନର ଗିର ନୟାଙ୍କର ।

ନର୍ମଳ ନିର୍ଦ୍ଦର ଯହିଁ ବରାଜେ ସୁନ୍ଦର ॥

—*—

ସେହି ଗିରବନମାନ ସୁସାରେ ଡୋରଇତ ।

ଅନନ୍ତ ଅବାସ ପଟେ ଯଥା ବସଇତ ॥

ସମସ୍ତ ସୁଖସ୍ୱର ଚିତୁଳା ଅବନୀ ।
ନାନାବିଧ ଶସ୍ୟପୁଷ୍ପ ଶ୍ୟାମଳ ବରଣୀ ॥

— •*• —

ଜନନୀଗୋ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭୂମିର କରୁଣା ।
କେଉଁ ଅପରାଧେ ହେଲା ଉତ୍ତଳରେ ଭୂଣୀ ॥

— •*• —

ଉପହାର ଦାନେ ନାହିଁ ମୋର କିଛି ଧନ ।
କରନ୍ତୁ କରୁଣା ମାତ୍ର ଏହି ନିବେଦନ ॥

— •*• —

କି ସୁଦ୍ଧ କରବି ମାତଃ ନାହିଁ ବାକ୍ୟବଳ ।
ଭୂମିର କରୁଣା ମାତ୍ର କରୁଛି ସମ୍ବଳ ॥

— •*• —

ପ୍ରଭାକର ଦେବୀଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ ନା କାଲେ ।
ଘାସ ଉପରୁ ଦାନ ସଦାଶ, ଶୁଦ୍ଧଲେ ॥

ବାଗ୍‌ଦେଶ

ପୁଣ୍ୟ ବନସ୍ତ, ଧନେ କମଳା ଅର୍ଚ୍ଚନ ।

ବରୁଣ ଦେବଙ୍କ ଅର୍ହେଷ ସମ୍ମାନ ॥

—*—

ନିର୍ଲାଞ୍ଛନ ଦାନେ ଯଥା ସାଗର ତପଣ ।

ଦୁର୍ଗାରେ ମୋର ପ୍ରବ ହୋଇବ ଦେସନ ॥

